

0.1. Podzemne vode v aluvialnih vodonosnikih v januarju 2005

0.1. Groundwater reserves in alluvial aquifers in January 2005

Urša Gale

Stanje zalog podzemne vode je bilo v decembru v nekaterih aluvialnih vodonosnikih nad, v nekaterih pa pod dolgoletnim povprečjem. V pretežnih delih severovzhodne Slovenije so prevladovali nivoji podzemne vode pod nizkim povprečjem. Hidrološka suša je tako prevladovala v Prekmurju in na Štajerskem z izjemo Celjske kotline. Nad dolgoletnim povprečjem so bile ta mesec zaloge podzemnih vod v Vipavski dolini, Ljubljanskem polju in pretežnem delu Kranjskega polja.

Na območju aluvialnih vodonosnikov je bil v januarju padavinski primanjkljaj. Delež padavin ni dosegel niti polovice vrednosti, značilnih za ta mesec. Največ padavin je bilo zabeleženih na območju vodonosnikov Krško Brežiške kotline, kjer se je vrednost približala polovici mesečnega povprečja. Na območju vodonosnikov severovzhodne Slovenije je vrednost padlih padavin znašala okrog tretjine mesečnega povprečja. Območje Ljubljanske in Celjske kotline je bilo v januarju praktično brez zaznavnejših padavin, saj vrednosti niso presegle niti desetine dolgoletnega povprečja. Prvič so se padavine pojavile tretjega v mesecu, sledilo pa je nekaj padavinskih dni v drugi polovici meseca.

Gladine podzemne vode so v januarju v vseh aluvialnih vodonosnikih po Sloveniji upadale. Poleg izrazitega primanjkljaja mesečnih padavin je na zniževanje gladin vplivalo tudi zadrževanje vode na površini v obliki snega in led v tleh. Dvig podzemne vode je bil ta mesec zabeležen le na redkih postajah na območju Ljubljanske kotline, saj je zaradi večjih globin nekaterih vodonosnikov na tem območju dotok v podzemno vodo zakasnel. Ponekod smo tako še vedno beležili vpliv povečane količine padavin, padlih na tem območju v mesecu decembru.

Slika 0.1.1. Dolina Loškega Potoka - primer zadrževanja padavin v obliki snega (januar 2005)

Največji upad podzemne vode, 355 cm, je bil zabeležen v Britofu pri Kranju. Na režim podzemne vode na tej lokaciji vpliva predvsem vodostaj v reki Kokri. Na postajo v Mostah na Kranjskem polju, kjer je bil ta mesec zabeležen največji dvig podzemne vode, vpliva predvsem dotok iz hribovitega zaledja. Dvig je znašal 49 centimetrov.

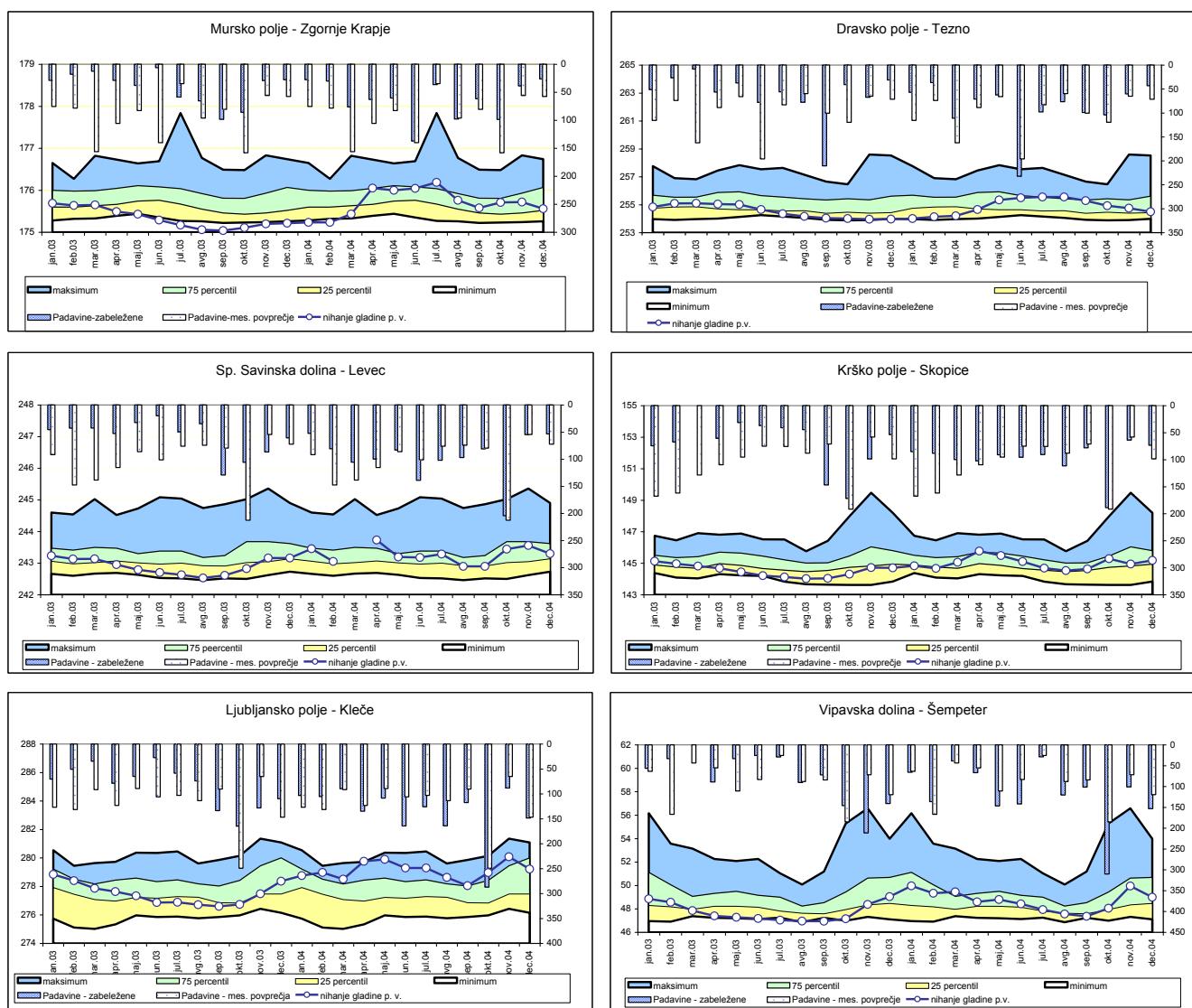
Posledica velikega primanjkljaja padavin, kakršen se je pojavil v januarju, je postopno zniževanje gladin podzemne vode. Tako so januarja odtoki podzemne vode prevladovali nad njenimi pritoki. Zaloge podzemne vode so se tako na območju aluvialnih vodonosnikov zmanjšale.

V primerjavi s stanjem zalog podzemne vode v januarju 2004 je letos stanje ponekod bolj ponekod pa manj ugodno. Nižje stanje zalog je bilo preteklo leto zabeleženo na nekaterih območjih v vodonosnikih

jugovzhodne Slovenije. Letos so zaloge podzemne vode v primerjavi z letom 2004 nižje predvsem v Celjski kotlini, v dolini Kamniške Bistrice in delu Vipavsko Soške doline.

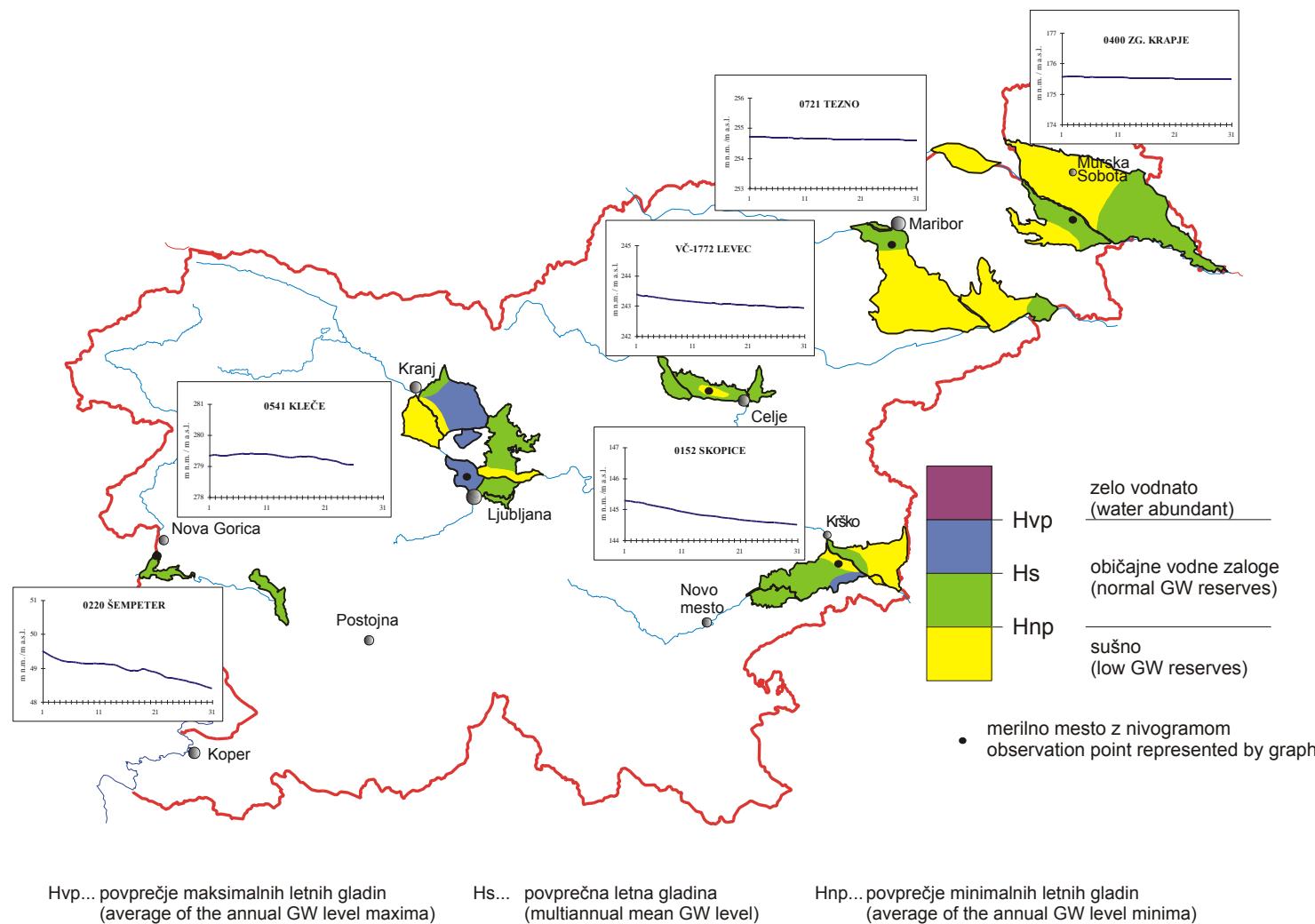
Kratek povzetek stanja zalog podzemnih vod v aluvialnih vodonosnikih v letu 2004

V povprečju je v letu 2004 prevladovalo nizko vodno stanje v vodonosnikih severovzhodne in jugozahodne Slovenije. Povprečje gladin podzemne vode nad dolgoletnim povprečjem je v letu 2004 prevladovalo na območju Celjske kotline, Ljubljanskega in Kranjskega polja. Na ostalih aluvialnih vodonosnikih po Sloveniji smo beležili tako nizka (pod dolgoletnim povprečjem), kot tudi visoka (nad letnim povprečjem) vodna stanja. Potek nihanj gladin na reprezentativnih merskih postajah in povprečnih mesečnih padavin, vpetih v podlago značilnih percentilnih vrednosti, izračunanih za obdobje 1971-2000, podajajo spodnji diagrami. Razvidno je, da je bilo v pretežnem delu leta 2004 stanje zalog bolj ugodno kot v letu 2003, vendar je kljub temu redko presegel vrednosti dolgoletnega povprečja.

SUMMARY

Groundwater level decreased in January due to lack of precipitation. Parts of alluvial aquifers in northwestern Slovenia suffered hydrological drought. Parts of aquifers in Ljubljanska kotlina had reserves above average.

Hvp... povprečje maksimalnih letnih gladin
(average of the annual GW level maxima)

Hs... povprečna letna gladina
(multiannual mean GW level)

Hnp... povprečje minimalnih letnih gladin
(average of the annual GW level minima)

Slika 0.1.1. Stanje vodnih zalog in nihanje gladin podzemne vode v mesecu januarju 2005 v največjih slovenskih aluvialnih vodonosnikih (obdelali: U. Gale, P. Gajser, V. Savič)

Figure 0.1.1. Groundwater reserves and groundwater level oscillations in important alluvial aquifers of Slovenia in January 2005 (U. Gale, P. Gajser, V. Savič)